

Warsaw Food Expo 2025: Kurkistus Puolan ruokateollisuuden kehityssuuntaan

16.6.2025

Varsovassa 20. – 22.5.25 järjestetty Warsaw Food Expo 2025 tarjosi katsauksen Puolan elintarvikealan kehityssuunnasta. Messujen sisällöt herättivät ajatuksia myös Etelä-Pohjanmaan pk-yritysten näkökulmasta, erityisesti matkasta kohti kestävän kaksoissiirtymän tavoitteita. Matkan keskeisenä tavoitteena oli tunnistaa edelläkävijäyrityksiä, uusia teknologioita, valmistusmenetelmiä ja liiketoimintamalleja, joita voitaisiin mahdollisesti hyödyntää osana Etelä-Pohjanmaan elintarvikealan yrityksiä.

Proteiinituotteet

Messualuetta kierrettäessä huomio kiinnittyi lukuisiin proteiinituotteisiin, proteiinipastat, -keksit, -patukat ja -jauheet oli monen messupisteen pääpointtina. Proteiinituotteet ovat ravitsemuksellisesti rikkaita sekä myös kaupallisesti kuluttajiin vetovoimaisia tuotteita. Monissa tuotteissa korostettiinkin juuri ravitsemuksellisuutta, vähärasvaisuutta ja kuitupitoisuutta proteiinipitoisuuden rinnalla. Proteiinituotteita kehitetään yhä enemmän vaihtoehdoksi perinteisille lihaperäisille proteiinilähteille kuten lihalle. Näin ollen uudet proteiinilähteet ja tuotteet sopivat myös usein vegaaneille.



Kuva 1. Proteiinia korostettiin monissa tuotteissa (kuva: Jasmine Laitila, 2025).

ReVend ja Puolan uusi panttijärjestelmä

Euroopan unionin uudet pakkaus- ja kierrätysasetukset heijastuivat selvästi messujen teknologisessa tarjonnassa. Yksi kiinnostavista esimerkeistä oli ReVend-niminen yritys, joka esitteli Puolaan suunnattua pullonpalautus- ja panttijärjestelmää. Puola on parhaillaan valmistelemassa omaa valtakunnallista panttijärjestelmäänsä, jonka on määrä astua voimaan vuosien 2025–2026 aikana. Uudistuksen ensimmäisessä vaiheessa järjestelmä kattaa enintään kolmen litran muovipullot, enintään yhden litran metalliset tölkit sekä uudelleenkäytettävät lasipullot. Kaikkiin palautettaviin pakkauksiin sovelletaan yhtenäistä panttimaksua, joka on 0,50 Puolan zlotya eli noin 0,12 euroa.

ReVendin esittelemä järjestelmä vaikutti rakenteeltaan hyvin samanlaiselta kuin Suomessa jo vuosikymmeniä käytössä ollut panttimalli. Messupisteen esittelijät toivatkin avoimesti esiin ihailunsa suomalaista järjestelmää kohtaan ja korostivat, kuinka Suomi nähdään alalla selkeänä edelläkävijänä. Moni piti esimerkillisenä sitä, että meillä panttijärjestelmä on ollut käytössä jo pitkään ja toimii saumattomasti osana kiertotaloutta. Tämä kansainvälinen huomio vahvistaa Suomen asemaa suunnannäyttäjänä kierrätyksen saralla ja tarjoaa samalla mahdollisuuksia suomalaisille alan toimijoille jakaa osaamistaan tulevien järjestelmien kehittämisessä myös

muualla Euroopassa.

Elintarvikkeiden markkinointi lapsille

Messuilla näkyi myös runsaasti selvästi lapsille suunnattuja makeisia, keksejä ja leivonnaisia. Tuotteet oli pakattu lapsia houkuttelevalla tavalla esimerkiksi värikkäillä pakkauksilla ja lapsille tutuilla hahmoilla kuten Ryhmä Hau ja supersankarit, jotka toistuivat monilla osastoilla. Tuotteet itsessään olivat sellaisia, jotka sisältävät karkkeja, keksejä tai leivonnaisia, jotka sisältävät runsaasti sokeria, ja nämä eivät ravitsemuksellisesti ole suositeltavia osaksi lasten ruokavaliota.

Tässä kontrasti Suomen tilanteeseen on huomattava, sillä Suomessa elintarvikkeiden markkinointia lapsille on rajoitettu uuden ohjeistuksen myötä, joka astui voimaan 16.12.2024. Näin ollen epäterveelliseksi luokitelluissa tuotteissa ei saa käyttää lasten suosikkihahmoja tai väritystä, jolla pyritään herättämään lasten ja vanhempien kiinnostus tuotteeseen. Messuilla nähty lähestymistapa herättää kysymyksiä vastuullisuudesta ja siitä, kuinka eri maissa suhtaudutaan lapsiin kuluttajaryhmänä. Vaikka tuotteiden houkutteleva pakkaus voi lisätä myyntiä, voi se myös vaikuttaa pitkällä aikavälillä haitallisesti ruokavalion laatuun ja terveyteen.



Kuva 2. Pakkaukset oli selvästi suunnattu lapsille (kuva: Jasmine Laitila, 2025).

Vaihtoehtoiset proteiinit

Puola on yksi Euroopan suurimmista lihan tuottajista ja viejistä, ja lihalla on merkittävä rooli maan ruokakulttuurissa. Messuilla oli kuitenkin esillä myös kasvipohjaisia proteiineja perinteisten lihatuotteiden rinnalla. Joillakin ständeillä oli tarjolla rinnakkain sekä lihatuotteita että kasvipohjaisia vaihtoehtoja. Yhtenä esimerkkinä näytteilleasettajana oli ruotsalais-puolalainen yritys Planteris, joka tarjoaa tuotteita, jotka on suunniteltu muistuttamaan lihaa maultaan ja koostumukseltaan. Nämä tuotteet valmistetaan valkoisista pavuista, jotka ovat myös proteiinin ja kuidun lähde.

Yhteenveto

Vaikka messuilta löytyi kiinnostavia esimerkkejä erityisesti proteiinituotteista ja kiertotalouden ratkaisuista, jäi teknologinen anti hieman odotuksia vähäisemmäksi. Teknologinen taso vaikutti osin olevan jäljessä Suomea, eikä selkeitä edelläkävijöitä noussut esiin. Kielimuurit vaikeuttivat paikoin tiedon saantia, mikä vaikutti kokemukseen.

Tästä huolimatta messut vahvistivat kuvaa siitä, että Etelä-Pohjanmaan ja erityisesti Seinäjoen alueen yritykset ovat hyvissä asemissa edetessään kohti kestävän kehityksen ja kaksoissiirtymän tavoitteita.

Jasmine Laitila
Projektipäällikkö
SEAMK

Kirjoittaja työskentelee projektipäällikkönä Seinäjoen ammattikorkeakoulussa Kestävät ruokaratkaisut -tiimissä Euroopan unionin osarahoittamassa Kestävä digitaalinen kaksoissiirtymä -hankkeessa